

Brasvärmeföreningen: bra att problemen med föråldrad eldningsteknik uppmärksammas

Umeå Universitet lyfter i en uppmärksamstudie om åldrande, minne och demens att vedeldning kan vara en lika stor risk för att drabbas av demens som avgaser i trafiken. Svenska Brasvärmeföreningen har under lång tid pekat på riskerna med att elda fel och med föråldrad utrustning. Vedeldning skänker stora mervärden vad gäller trivsel, energiförsörjning och krisberedskap, men det finns ny teknik som har lägre utsläpp och högre effekt. Att elda på rätt sätt, som att till exempel tända från toppen, påverkar också utsläppen.

Säker vedeldning är i allra högsta grad beroende av att kaminer är av nyare modell, allra helst yngre än tio år. Moderna kaminer är upp till 80 procent renare och 40 procent mer effektiva än äldre kaminer enligt Energimyndigheten. Ändå är det i Sverige tillåtet att sälja kaminer av undermålig kvalitet, till skillnad från i Norge och Danmark. Eftersom kraven är lägre här säljs gamla kaminer vidare till Sverige i takt med att kraven höjs i våra grannländer.

I vintras kom Boverkets förslag till nya regler för installation av rumsvärmare, pannor och kaminer. Reglerna skulle börja gälla från den 1 juli i år och innebar att även begagnade pannor, spisar och kaminer omfattades av samma hårda utsläppskrav som nytillverkade spisar. Efter hårda påtryckningar och kritik mot Boverket ser riksdagen ut att besluta att skjuta upp Boverkets hårdare regler om rumsvärmare ett halvår. Boverket har därför för avsikt att förlänga övergångsperioden till 1 januari 2019. Vi, Energimyndigheten, Naturvårdsverket och andra menar att det är fullt möjligt - och önskvärt - att även Sverige skärper kraven på vedeldning så snart som möjligt.

Boverkets förslag bygger på ett EU-direktiv som brukar kallas Ekodesigndirektivet. Direktivet och Boverkets förslag innebär restriktioner mot att installera kaminer med dålig miljöprestanda, när likvärdiga moderna alternativ med motsvarande utseende finns. Undantag kan dock göras vid tex. byggnadsantikvariska skäl. Befintliga kaminer och vedspisar berörs alltså inte, det blir inte förbjudet att elda i befintlig utrustning. Förslaget innebär på så vis inte ett totalförbud, utan restriktioner mot att nyinstallera föråldrad och dålig teknik. Därmed kan vi fortsätta med trivseldningen men med större hänsyn till miljö och hälsa. Slutsatsen är att det finns logik bakom Boverkets förslag — detta stöds ju av Umeå universitets studie — vi skulle väl inte sätta in ett föråldrat kylskåp bara för att vi gör om köket i gammal stil? Framför allt inte om detta är direkt hälsovådligt.

Boverket är en myndighet som lyder under Regeringskansliet. Beslutet om en förordningsförändring ligger därmed hos regeringen. Vi inom Svenska Brasvärmeföreningen ser med allvar på Umeå Universitets studie och ställer oss bakom Boverkets förslag, då vi menar att det är den långsiktiga möjligheten för vår bransch att få fortsätta finnas och vara till gagn för många människor. Trivseldning skänker glädje - men vi måste välja utrustning med sunt förnuft.